

10.8.2023

Laajan turvallisuuden verkosto WISEn lausunto hallituksen valmisteilla olevaan tiedonantoon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa (pyydetty kirjallinen kuuleminen)

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Kaikki ohjelman tavoitteet ovat valitettavasti edelleen ajankohtaisia ja niihin tulee jatkossakin kiinnittää huomiota. Keskeisimpinä tavoitteina nostamme esiin seuraavat asiakohdat:

- Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita
- Jatketaan hyvien väestösuhteiden politiikan ja keinojen kehittämistä ja varmistetaan turvallinen ja yhdenvertainen arki kaikille
- Kasvatetaan tietoisuutta rasismista, sen eri muodoista ja vaikutuksesta sekä puututaan vihapuheeseen systemaattisella toiminnalla ja sektorit ylittävällä yhteistyöllä.

Ohjelmaa tulee jatkaa sen toimikauden päättymisen jälkeen 31.12.2023. Lisäksi pidämme tärkeänä, että Suomi toimeenpanee saamansa kansainväliset suositukset lainsäädännön ja instituutioiden vahvistamisesta.

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

Emme koe olevamme asiantuntijoita arvioimaan ohjelmien hyödyllisyyttä, koska emme tunne niitä tarpeeksi hyvin.

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

WISE tukee Yhdenvertainen Suomi -ohjelman ulkopoliittisen osion periaatteita ja tavoitteita. WISE korostaa inhimillisen turvallisuuden näkökulmaa, jossa ihmisiä suojellaan ja parannetaan heidän mahdollisuuksiaan osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan sekä kehitetään heidän voimavarojaan konfliktien ratkaisemisessa ja turvallisuusuhkiin vastaamisessa.

Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja kaikkien ihmisoikeuksien kunnioitus ovat olleet suomalaisen yhteiskunnan perusperiaatteita jo vuosikymmenten ajan. Suomi on myös kansainvälisesti tunnettu egalitaarisen yhteiskunnan perusteistaan. Näin tulee olla myös jatkossa. Vahvassa demokratiassa ja oikeusvaltiossa tulee erityisesti pitää huolta heikoimmassa asemassa olevien ja vähemmistöryhmien asemasta ja heidän oikeuksiensa ja osallisuutensa tasavertaisesta toteutumisesta. Tämä on myös laajan ja inhimillisen turvallisuuden ydintä.

Viime vuosina valtavasti lisääntynyt vihapuhe ja vähemmistöjen väheksyminen eivät kuulu suomalaiseen yhteiskuntaan. Toiseuden ajattelun rakentaminen ja polarisaatio ovat sekä inhimillisen tason että kokonaisvaltaisen turvallisuuden riskitekijöitä, joiden kitkemiseen tulee kiinnittää jatkossa entistä enemmän huomiota.

Naisten asemaan tulee edelleen kiinnittää huomiota riippumatta siitä, että Suomen väitetään olevan yksi sukupuolten välisen tasa-arvon mallimaista. Naisten syrjintää esiintyy edelleen työelämässä ja heidän vähättelyään yhteiskunnan eri tasoilla ja naisiin kohdistuvan perheväkivallan kansainvälisissä tilastoissa maamme on yhä valitettavan korkealla.

Naisten ja nuorten osallisuutta kaikkeen toimintaan yhteiskunnassa tulee lisätä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325 ja 2250 mukaisesti.